

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.39/2012/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, a 2012. év október hó 30. napján** megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Ítéletet:

A rablás bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 4.B.83/2011/5. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon T 98/2011. szám alatt nyilvántartott bűnjelek közül az 1. tételszám alatti „Saturn” feliratú nylon szatyor, a 2. tételszám alatti „Adidas” feliratú fekete sísapka és az 5. tételszám alatti egy pár fekete szövetkesztyű elkobzását mellőzi és a lefoglalásuk megszüntetése mellett a megsemmisítésüket rendeli el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott köteles a másodfokú eljárás során felmerült 6.800 (hatezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költséget az állam javára megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Pest Megyei Bíróság a 2011. év december hó 6. napján kelt 4.B.83/2011/5. számú ítéletével a vádlottat rablás bűntettének kísérlete (Btk. 321. § (1) és (4) bekezdés a/ pontja) miatt 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását fele részben felfüggesztette. Megállapította, hogy a végrehajtandó 2 év börtönbüntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható. Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámította a kiszabott szabadságvesztésbe.

A további 2 év börtönbüntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre függesztette fel.

Rendelkezett a bűnjelek elkobzásról, illetve lefoglalásuk megszüntetéséről és kiadásukról.

Kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség egy részének megfizetésére, míg a fennmaradó bűnügyi költségről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott és a védője enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.168/2012/1. számú átiratában a védelmi fellebbezést alaptannak tartotta.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, a szükséges bizonyítást lefolytatta és a beszerzett bizonyítékokat értékelve, megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségét teljesítette, ennek során kitért arra is, hogy mely okok miatt nem állapítható meg a vádlott javára az önkéntes elállás. A tényállásból okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság a bűnösségre és törvényesen minősítette a bűncselekményt is.

A kiszabott büntetést méltányosnak tartotta, amelynek enyhítésére nem látott lehetőséget.

Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülést tartson, és a Be. 371. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. Egyben bejelentette, hogy a nyilvános ülésen az ügyészség képviselője nem vesz részt.

A vádlott védője a bejelentett fellebbezést fenntartotta, illetve azt módosítva, elsődlegesen felmentésre - önkéntes elállásra hivatkozva -, míg másodlagosan enyhítésre tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi fellebbezés alapján eljárva, a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Pest Megyei Bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást telje terjedelmében felülbírált.

Megállapította, hogy a Pest Megyei Bíróság eljárásában a büntetőeljárás törvény rendelkezéseit betartotta, azonban a tanúk kihallgatása során szükségtelenül figyelmeztette őket a mentő körülmény elhallgatásának következményeire, mivel a 2011. év március hó 1. napjától hatályos szabályozás szerint - 2010. évi CLXXXIII. tv. 134. § - erre már nem kell kioktatni a tanúkat. Ezen kisebb eljárási szabálysértés azonban az ügy érdemére és így a felülbírálatra sem volt kihatással.

Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és a beszerzett bizonyítékok értékelését követően helyes tényállást állapított meg, amelynek személyi részét csak csekély mértékben, és a másodfokú eljárásban elhangzottak alapján kellett kiegészíteni a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontjára alapítottnan:

- a vádlott két kiskorú gyermeke 2011. év június hó 30. napját követően ismételtén a vádlottnál került elhelyezésre,
- a vádlott a ... piacon kőművesként dolgozik egy vállalkozó alkalmazásában, havi jövedelme kb. 150.000,- forint.

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

A vádlott az eljárás során bűnösségére is kiterjedő, beismerő vallomást tett, amely jelentős részben megegyezett a tanúk vallomásaival.

Az eltérés abból adódott, hogy a vádlott a vallomása szerint a cselekményével azért hagyott fel - saját elhatározásából -, mert megijedt, illetve rádöbbsent arra, hogy mit tesz, és nem azért, mert a sértettek ellenálltak, illetve elzavarták.

Ezen védekezést egyértelműen cáfolták az egybehangzó, következetes tanúvallomások.

Mindezek alapján a vádlotti vallomás ezen részét helytálló érveléssel vetette el az elsőfokú bíróság, ami egyben azt is jelentette, hogy a vádlott nem saját elhatározásából, hanem döntően külső kényszer hatására hagyott fel a cselekményével.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság elsősorban a tanúk vallomásaira, és az azzal ellentétben nem álló részeiben, a vádlotti vallomásra és az egyéb tárgyi és okirati bizonyítékokra alapította ítéletét.

A megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére az elsőfokú bíróság és törvényesen minősítette az elkövetett cselekményt is.

A vádlotti cselekmény fegyveresen elkövetett rablás büntetékénti minősítését nem vitatta senki, az elsőfokú bíróság pontosan idézte a jogszabályhelyeket, az azzal kapcsolatos jogi indokolása teljes, annak megisméltése szükségtelen.

A védelmi fellebbezés elsődlegesen az önkéntes elállás megállapítására irányult, amely azonban alaptannak bizonyult.

A Fővárosi Ítéltábla teljes mértékben egyetértett az elsőfokú bíróságnak azon következtetésével, hogy jelen elkövetési körülmények között az önkéntes elállás nem állapítható meg.

A rablás összetett bűncselekmény, a vádlott a személy elleni, azaz az élet, testi épség elleni közvetlen fenyegetést, a törvényi tényállás első mozzanatát teljes egészében megvalósította, azonban a második mozzanatot, az idegen dolog (pénz) elvételét már nem tudta véghezvinni.

Mivel az immateriális bűncselekmények (ilyen a rablás is) esetében lényegében addig, amíg a bűncselekmény befejezetté nem válik - kivételes helyzetektől

eltekinthető - lehetőség van az önkéntes elállásra, vizsgálni kell, hogy adott esetben mi játszott szerepet abban, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt. Az elállás önkéntessége azt jelenti, hogy az elkövetőnek döntően saját, belső elhatározásából kell felhagynia a cselekmény elkövetésével, holott módjában állna azt folytatni, azaz a megkezdett bűncselekményt befejezni.

Az irányadó tényállás mellett azonban nem foghatott helyt sem a vádlott, sem a védő önkéntes elállás melletti érvelése, mivel a bűncselekmény befejezése egyértelműen a sértettek ellenállása miatt maradt el. Így viszont fel sem merülhet az önkéntesség, a saját, belső elhatározás, mivel ez esetben kétség kívül a külső körülmények kényszerítették menekülésre a vádlottat és maradt emiatt kísérleti szakban a rablás büntette.

A büntetés enyhítésére irányuló védelmi fellebbezés sem alapos.

Az elsőfokú bíróság lényegében helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, azok csak kisebb mértékben szorulnak pontosításra.

Ekként a cselekmény kísérleti szakban maradásának súlyát csökkenti, hogy az elsősorban a sértettek ellenállásának köszönhető, ami miatt az előbbi érvelés alapján fel sem merülhetett az önkéntes elállás megállapítása.

Mellőzendő az enyhítő körülmények közül azon hivatkozás, hogy a vádlott „magatartása a rablási cselekmények körében a kevésbé durva, fenyegetéssel megvalósított elkövetési típusába tartozik”, mivel ez ellentmond a törvényi szabályozásnak, amely jelen esetben ugyanúgy súlyosabban - öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel - rendeli büntetni a fegyveres - például életet, testi épséget fegyverrel közvetlenül fenyegető - rablás büntettét.

A jogalkotó nem tett a tényállásszerű elkövetési magatartások - így az erőszak, élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés, illetőleg öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezés - törvényi fenyegetettsége között különbséget akként, hogy melyik tekintendő enyhébbnek vagy súlyosabbnak, ilyen általános megállapítás a törvényi tényállásból nem következik. Ellenben annak nincs akadálya, hogy a konkrét elkövetési körülmények alapján bármelyik elkövetési magatartás esetében megállapítást nyerjen az, hogy enyhébb vagy súlyosabb formában valósult meg - akár az erőszak, akár a fenyegetés, stb.

Jelen esetben tehát azt lehet és kell az előbb idézett megállapítás helyett enyhítő körülményként értékelni, hogy a kiemelkedő tárgyi súlyú, minősített rablási cselekményt a vádlott egy tényleges élet elleni sérelem okozására alkalmatlan játék pisztollyal kísérelte meg elkövetni. Ez a személyében rejlő társadalomra veszélyességet feltétlenül csökkenti.

Az elsőfokú bíróság mindezen, valamint az általa részletezett további bűnösségi körülményeket figyelembe véve rendkívül méltányos büntetést szabott ki a vádlottal

szemben, alkalmazva az enyhítő szakaszt, az enyhébb végrehajtási fokozatot és a részben felfüggesztett szabadságvesztés intézményét is.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében alkalmazott jelentős mértékű enyhítést kellően megindokolta, az a jogszabályi rendelkezéseknek mindenben megfelel, azonban további enyhítésre nincs lehetőség.

A mellékbüntetés kiszabásának indokolása kapcsán a másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a „középmértékes büntetés kiszabás” a közügyektől eltiltásra nem vonatkozik, mivel a Be. 83. § (2) bekezdése szerint kifejezetten a határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor irányadó a büntetési tétel középmértéke.

A bűnjelek közül a nylon szatyor, továbbá a sísapka és a szövetkesztyű nem a bűncselekmény elkövetésének eszköze, egyedül a játék pisztoly - a kesztyű és a sapka nem is a vádlott tulajdona - ezért az említett bűnjelek elkobzását mellőzte az ítélőtábla, és mint használt, értékkel nem bíró tárgyakat, a lefoglalásuk megszüntetése mellett, megsemmisíteni rendelte a Be. 155. § (8) bekezdése alapján.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla a Pest Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a bűnjelekre vonatkozóan részben megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az ítélőtábla a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) bekezdése és a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat.

Budapest, 2012. év október hó 30. napján

. Czine Ágnes s.k.. Bartkó Levente s.k.. Vincze Piroska s.k.	
a tanács elnöke	előadó bíró
	bíró

A Pest Megyei Bíróság 4.B.83/2011/5. ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 4.Bf.112/2012/17. számú ítéletében írt változtatások mellett a vádlottal szemben jogerőre emelkedett és a fel nem függesztett részében végrehajtható.

Budapest, 2012. év október hó 30. napján

Dr. Czine Ágnes s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: